

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 31 lipca 2013 r. (nadany dnia 2 sierpnia 2013 r. – k. 66), powodowie B. J. i P. J. zażądali od pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W.:

- 1) zapłaty kwoty 500.000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia wezwania do zapłaty tytułem odszkodowania w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości położonej przy ul. (...) w W. w następstwie ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W., w tym kwoty 350.000 zł tytułem odszkodowania za obniżenie wartości nieruchomości, a kwoty 150.000 złotych jako odszkodowania za koszty wykonania właściwej izolacji akustycznej budynku,
- 2) zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych,
- 3) o zwolnienie od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu powodowie podnieśli, iż w wyniku objęcia nieruchomości obszarem ograniczonego użytkowania w strefie Z 2 prawo własności powodów zostało ograniczone w zakresie przeznaczenia nieruchomości i sposobu jej użytkowania. Zdaniem powodów, objęcie wskazanej nieruchomości strefą ograniczonego użytkowania spowodowało, iż wartość tej nieruchomości uległa znacznemu obniżeniu w stosunku do wartości innych nieruchomości położonych poza obszarem ograniczonego użytkowania. Podkreślili, że obecnie nieruchomość ta poddawana jest nieustannym immisjom w postaci hałasu i zanieczyszczenia środowiska. Ponadto powodowie zaznaczyli, iż obowiązująca uchwała ogranicza prawo do dysponowania własnością przedmiotowej nieruchomości.

Jako podstawę prawną roszczenia powodowie podali przepis art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (dalej oznaczonej jako p.o.ś). Powodowie wskazali, iż zgodnie z jego treścią, w związku z ograniczeniem korzystania z nieruchomości, jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę, która może obejmować również zmniejszenie wartości nieruchomości.

Powodowie podkreślili, że również obniżenie wartości nieruchomości wynikające z faktu, że właściciel nieruchomości musi znosić dopuszczalne na danym obszarze immisje, takie jak np. hałas, również stanowi szkodę na jego niekorzyść, gdyż podwyższone normy hałasu mają przełożenie na spadek wartości nieruchomości. Zdaniem powodów już samo położenie nieruchomości w obszarze ograniczonego użytkowania powoduje obniżenie wartości nieruchomości.

Powodowie powołali się na przepis § 6 wspomianej uchwały, który zawiera wymagania techniczne, jakie należy zastosować do budynków położonych w obszarze ograniczonego użytkowania, co stwarza dodatkowe komplikacje użytkowania nieruchomości. Zgodnie z treścią uchwały w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność akustyczną ścian zewnętrznych okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów. Również w istniejących budynkach należy zastosować rozwiązania zapewniające klimat akustyczny w pomieszczeniach. Z uwagi na wskazane ograniczenia, powodowie podkreślili, że są oni zobowiązani do poniesienia kosztów dostosowania budynku znajdującego się na nieruchomości do wymogów akustycznych wskazanych w w/w uchwale.

W tym zakresie powodowie podnieśli, iż zgodnie z art. 136 ust. 3 p.o.ś. w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2 p.o.ś., są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie. Ustawodawca bowiem wskazał, że w przypadku, gdy w uchwale sejmiku województwa lub rady powiatu tworzącej obszar ograniczonego użytkowania określone są wymagania techniczne budynków, szkodą mogą być także koszty poniesione w celu spełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie. W tym wypadku szkodą będzie wydatek poniesiony na spełnienie wymagań przez istniejące budynki.

Powodowie zaznaczyli, powołując się na przepis art. 129 ust. 2 p.o.ś., iż odszkodowanie należne właścicielom nieruchomości zlokalizowanych w obszarze ograniczonego użytkowania powinno być wypłacone w pełnej wysokości bez względu na faktycznie poniesioną szkodę zarówno odnośnie spadku wartości nieruchomości jak i kosztów, które muszą być poniesione, aby zapewnić prawidłowy standard akustyczny w budynku (k. 3 – 8).

W piśmie z dnia 28 sierpnia 2013 r. powodowie sprecyzowali, iż domagają się zasądzenia żądanej kwoty solidarnie (K. 70 – 71).

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2013 r. Sąd zwolnił powodów częściowo od kosztów procesu (k. 77).

Pozwany Przedsiębiorstwo Państwowe (...) z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych. Pozwany zakwestionował powództwo co do zasady jak i co do wysokości.

W uzasadnieniu Pozwany podniósł, iż wejście w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia ograniczonego obszaru użytkowania nie skutkowało żadnymi nowymi ograniczeniami dotyczącymi nieruchomości powódki w odniesieniu do dotychczas obowiązującego obszaru ograniczonego użytkowania wprowadzonego rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia ograniczonego obszaru użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W.. Zatem ograniczenia wprowadzone przez w/w rozporządzeniem obowiązywały do dnia wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...). Natomiast w/w uchwała spowodowała jedynie zmianę obszaru ograniczonego użytkowania. Zmiana ta związana była z nowymi inwestycjami oraz z działaniami zmierzającymi do zmniejszenia oddziaływania hałasu z portu lotniczego.

Pozwany zaznaczył, iż w wyniku zmiany wprowadzonej przez uchwałę nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. nieruchomość strony powodowej znalazła się w strefie Z 2. Natomiast do tego czasu, zgodnie z rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r., przedmiotowa nieruchomość znajdowała się w strefie M obszaru ograniczonego użytkowania. W rezultacie strefa M została przekształcona w strefy Z1 i Z2. Zdaniem pozwanego, w efekcie zmian strefowych, nie tylko nie pojawiły się żadne nowe ograniczenia, ale wręcz przeciwnie w strefie Z 2 zniesiony został zakaz zabudowy mieszkaniowej. Natomiast dopuszczalne obciążenie hałasowe obowiązujące w strefie Z 2 jest równorzędne z uprzednio obowiązującym w strefie M. Również analogiczne są wymogi dotyczące zabezpieczeń akustycznych. Zatem, w ocenie pozwanego, twierdzenie powodów o ograniczeniu jej prawa własności nieruchomości po wejściu w życie uchwały nr 76/11 jest błędne. Pozwany wskazał, iż powodowie nabyli przedmiotową nieruchomość w 1999 r., zatem w czasie obowiązywania ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50 byli jej właścicielami.

Pozwany podkreślając, iż ograniczenia na które powołują się powodowie obowiązywały na wskazanym terenie już od dnia wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 tj. od dnia 25 sierpnia 2007 r., zaznaczył, iż upłynął już 2 letni termin na dochodzenie roszczenia z tytułu wprowadzenia przez w/w rozporządzenie ograniczeń na obszarze ograniczonego użytkowania, na którym położona jest nieruchomość powodów.

Odnośnie żądania powodów dotyczącego odszkodowania z tytułu zapewnienia w nieruchomości powodów właściwego klimatu akustycznego, pozwany wskazała, iż roszczenie powodów w tym zakresie nie zostało w żaden sposób udowodnione.

Również jako bezpodstawne, pozwany uznał roszczenie powodów wynikające z utraty wartości nieruchomości w następstwie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania i działalności Przedsiębiorstwa Państwowego (...). Pozwany podkreślił, iż szkoda, o której mowa w art. 129 ust. 2 p.o.ś. ma wynikać z ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości. Natomiast w przypadku przedmiotowej nieruchomości nie zachodzą okoliczności wskazujące na zaistnienie nowych ograniczeń (k. 114 – 128).

Strony podtrzymały stanowiska w dalszych pismach procesowych oraz na rozprawie w dniu 13 lipca 2015 r., przy czym powodowie wnieśli o nieobciążanie ich kosztami procesu w przypadku jego przegrania.

Na podstawie przedstawionego materiału dowodowego **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

Małżonkowie B. J. i P. J. od 1999 r. są współwłaścicielami na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej nieruchomości gruntowej położonej przy ul. (...) w W. o łącznej powierzchni (...)m 2, stanowiącej działkę ewidencyjną o numerze (...) z obrębu (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...) (okoliczności bezsporne, k. 12 - 33 – odpis z księgi wieczystej, k. 35 – postanowienie).

Lotnisko (...) istnieje od 1934 r. i jest największym międzynarodowym portem lotniczym w Polsce. Działalność lotniska wywołuje natężenie hałasu i zanieczyszczenie środowiska (okoliczności bezsporne i powszechnie znane). Powodowie w 2005 r. wybudowali na tej nieruchomości budynek mieszkalny i zamieszkując w przedmiotowym budynku odczuwają dolegliwości związane z hałasem, którego źródłem jest startowanie i lądowanie samolotów na lotnisku (okoliczność bezsporna).

Rozporządzeniem nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W. Wojewoda (...) określił, że tworzy się obszar ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W. (§ 1 ust. 1 rozporządzenia). W obszarze ograniczonego użytkowania wyróżnia się strefę ograniczonej zabudowy mieszkaniowej - strefa M. Wykaz działek położonych w obszarze ograniczonego użytkowania określa załącznik nr 6 do rozporządzenia (§ 3 ust. 5 rozporządzenia), a przebieg granicy strefy M i opis przebiegu te granicy strefy M określają załączniki nr 4 i 5 do rozporządzenia (§3 ust 3 i 4 rozporządzenia). W obszarze ograniczonego użytkowania zabrania się: 1) przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, 2) zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, 3) budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży (§ 4 ust. 1 pkt 1-3 rozporządzenia). W strefie M dopuszcza się zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom w warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy(§ 4 ust. 2 rozporządzenia). W obszarze ograniczonego użytkowania wprowadza się wymagania techniczne dotyczące budynków, w szczególności w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów (§ 5 pkt 5 rozporządzenia). W przedmiotowym rozporządzeniu wskazano, iż wchodzi ono w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) (§ 7 rozporządzenia), a ogłoszenie to nastąpiło w dniu 10 sierpnia 2007 r. (Dziennik Urzędowy nr 156 Województwa (...) z 10 sierpnia 2007 r.) – (k. 137 - 141)

Stosownie do treści rozporządzenia nr 50, nieruchomość stanowiąca własność powodów znajdowała się w wyżej wymienionej strefie M (k. 141).

Uchwałą nr 76/11 z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W. Sejmik Województwa (...) określił, że tworzy się obszar ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W., którego zarządcą jest Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. (§ 1 uchwały). W obszarze ograniczonego użytkowania wyróżnia się dwie strefy:

- 1) strefę Z 1, której granicę zewnętrzną wyznacza izolinia miarodajnego poziomu dźwięku 55 dB w porze nocy, od wewnątrz granica lotniska,
- 2) strefę Z 2, której granicę wyznacza od zewnątrz izolinia miarodajnego poziomu dźwięku 50 dB w porze nocy, a od wewnątrz granica strefy Z 1 (§ 4 pkt 1 i 2 uchwały),

W strefie Z 2: a) zakazuje się przeznaczania terenów pod szpitale i domy opieki społecznej oraz pod zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytom dzieci i młodzieży, b) zakazuje się lokalizowania budynków o funkcji szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytom dzieci i młodzieży, c) zakazuje się zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytom dzieci i młodzieży, szpitali i domów opieki społecznej (§ 5 pkt 2 lit. a-c uchwały),

Ponadto określono wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania, w szczególności wskazano, iż w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach (§ 6 pkt 2 uchwały)

Wykaz działek ewidencyjnych, które w całości lub w części znajdują się na terenie obszaru ograniczonego użytkowania oraz w poszczególnych strefach Z1 i Z2, określa załącznik nr 6 do uchwały (§ 10 uchwały).

Powyzsza uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) dnia 20 lipca 2011 r. (Dz. Urzędowy nr 128 poz. 4086), czyli z dniem 4 sierpnia 2011 roku.

Nieruchomość powodów znajduje się w strefie Z 2 według wyżej wskazanej uchwały (załącznik nr 6 do uchwały).

Uchwałą nr 153/11 z dnia 24 października 2011 r. zmieniającą uchwałę w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W. (dalej zwaną również uchwałą nr 153/11), Sejmik Województwa (...) zmienił uchwałę nr 76/11, w szczególności w ten sposób, że z § 6 pkt 2 uchwały usunął słowo „właściwy” (§ 1 pkt 2 uchwały nr 153/11; Dz. Urzędowy Województwa (...) z 2011 r., nr 206, poz. 6173).

Zmniejszenie wartości nieruchomości powodów spowodowane sąsiedztwem Portu Lotniczego (...) w W. wynosi kwotę 249.000 zł (k. 401 – opinia biegłego z zakresu wyceny nieruchomości A. R.).

Nieruchomość budynkowa usytuowana na nieruchomości gruntowej powodów położonej przy ul. (...) w W. wymaga dodatkowych zabezpieczeń w zakresie poprawy izolacji akustycznej od dźwięków powietrznych. Koszt ich poniesienia wynosi kwotę 38.409,50 (k. 733 – opinia biegłego z zakresu budownictwa T. S.).

Powodowie wezwali pozwanego do zapłaty dochodzonego odszkodowania w piśmie z dnia 12 lipca 2013 r. doręczonym pozwanemu w dniu 15 lipca 2013 r. (k. 45 - 47).

Sąd uznał przedstawione dowody w postaci dokumentów za wiarygodny materiał dowodowy i nie znalazł podstaw do podważenia autentyczności lub zawartości przedstawionych dokumentów.

W ocenie Sądu opinie biegłych sądowych z zakresu wyceny nieruchomości, budownictwa i akustyki zostały sporządzone w sposób rzeczowy, rzetelny oraz przekonujący, w oparciu o wiedzę fachową. Powołani biegli sędziowie to kompetentne osoby, posiadające odpowiednie w tym kierunku specjalistyczne wykształcenie i wieloletnie doświadczenie zawodowe. Sposób badań zaprezentowany przez biegłych wskazuje na prawidłowy tok podejmowania kolejnych czynności analitycznych. Przedmiotowe opinie są z reguły jasne i logiczne. Dodatkowo biegli złożyli przekonujące wyjaśnienia na rozprawie (k. 777, 778). Z tego względu Sąd przyjął opinie za bezstronne i wiarygodne dowody w sprawie.

Sąd pominął jako podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie prywatną ekspertyzę przedstawioną przez stronę pozwaną (k. 147 – 191), ponieważ ekspertyza ta została sporządzona na zlecenie tej strony, która jest bezpośrednio zainteresowana wynikiem niniejszego procesu. W tym stanie rzeczy Sąd uznał, iż nie może ona zostać uznana za obiektywną, a tym samym za wiarygodne źródło dowodowe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo nie zasługuje na uwzględnienie i podlega oddaleniu.

Analiza całokształtu okoliczności faktycznych oraz obowiązujących norm prawnych doprowadziła Sąd co do zasady do wniosku, iż roszczenie powodów oparte na podstawie przepisów ustawy prawo ochrony środowiska jest roszczeniem zgłoszonym po upływie terminu ustawowego.

Zdaniem Sądu roszczenie powodów nie znajduje podstawy także w przepisie art. 435 k.c., albowiem powodowie nie wykazali i nie udowodnili, aby funkcjonowanie przedsiębiorstwa strony pozwanej wywoływało dla nieruchomości powodów jakkolwiek inne ujemne następstwa niż te, które stały się podstawą utworzenia przedmiotowego obszaru ograniczonego użytkowania.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym jest, że rozporządzeniem nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla im. F. C. i nieruchomość powodów znalazła się w „strefie M” tego obszaru, czyli w strefie ograniczeń zabudowy mieszkaniowej, natomiast na podstawie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku nieruchomość ta znajduje się w strefie Z 2 obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego dla Portu Lotniczego (...).

Przedmiot sporu stanowiła natomiast kwestia czy rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku obowiązywało do dnia wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku, czy to ta uchwała wprowadziła ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości powódki oraz czy upłynął dwuletni termin określony w art. 129 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony na dochodzenie odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z tej nieruchomości od dnia wejścia w życie regulacji powodującej to ograniczenie.

Udzielenie odpowiedzi na powyższe pytania ma zasadnicze znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Zgodnie z treścią art. 129 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone to właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub odszkodowania za poniesioną szkodę, szkoda ta obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Z powyższymi roszczeniami można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

Podstawą do domagania się powyższych roszczeń może być ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości poprzez stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania. Według art. 129 ust. 2 cytowanej ustawy prawo ochrony środowiska ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jest bowiem także ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 06 maja 2010 roku, II CSK 602/09). W orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtował się przy tym pogląd, zgodnie z którym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości według art. 129 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska jest samo ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania. W związku z ustanowieniem takiego obszaru pozostaje nie tylko obniżenie wartości nieruchomości, będące następstwem ograniczeń przewidzianych bezpośrednio w treści aktu ustanawiającego ten obszar (zwłaszcza dotyczących zabudowy), lecz także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z tego, że wskutek wejścia w życie tego aktu dochodzi do zawężenia granic własności (art. 140 k.c. w związku 144 k.c.) i tym samym ścieśnienia wyłącznego władztwa właściciela względem nieruchomości położonej na obszarze ograniczonego użytkowania, który będzie musiał znosić dopuszczalne na tym obszarze immisje, w tym hałas. Taka interpretacja jest przejawem dążenia do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, prowadzących do obniżenia wartości nieruchomości. Konsekwencją powyższego jest poddanie roszczeń właścicieli szczególnym ograniczeniom czasowym przewidzianym w art.129 ust. 4 tej ustawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06 maja 2010 roku, II CSK 602/09, LEX nr 585768; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 09 kwietnia 2010 roku, III CZP 17/10, LEX nr 584036; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 roku, III CZP 128/09, LEX nr 578138; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2012 roku, I CSK 509/11, LEX nr 1215402).

Z przepisu art. 135 ust. 1 ustawy prawo ochrony środowiska wynika, że stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania może mieć miejsce, jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, iż mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu.

Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub dla zakładów lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie określa się na zasadach wskazanych w art. 135 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska. Przepis ten zawiera delegację do określenia obszaru ograniczonego użytkowania, jak również określa rodzaj aktu prawnego, w drodze którego następuje jego utworzenie.

Jest w sprawie bezsporne, iż rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 roku utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W.. Nieruchomość powodów przy ulicy (...) w W. znalazła się w „strefie M” tego obszaru tj. w strefie ograniczeń zabudowy mieszkaniowej.

Na skutek zmiany przepisów prawa oraz konieczności rozszerzenia terenu objętego obszarem ograniczonego użytkowania Sejmik Województwa (...) w dniu 20 czerwca 2011 r. podjął uchwałę nr 76/11 w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W..

Sąd w pełni podziela ocenę prawną odnośnie tego, że przepisy rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku zachowały moc obowiązującą do czasu wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W. zaprezentowaną w uzasadnieniach uchwały Sądu Najwyższego wydanej w sprawie o sygn. akt III CZP 34/15 oraz w uzasadnieniach wyroków Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 30 2010 roku (VI ACa 1156/10 i VI ACa 1058/10), 01 kwietnia 2011 roku (VI ACa 194/11), 06 lipca 2011 roku (VI ACa 14/11) i 08 lipca 2011 roku (VI ACa 140/11).

W przedmiotowym zakresie należy podnieść, iż w dacie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W., tj. w dniu 24 sierpnia 2007 roku (data wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku), art. 135 ust 2 ustawy prawo ochrony środowiska wskazywał, że obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ustawy dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy wojewoda, w drodze rozporządzenia. Przepis ten uległ zmianie na podstawie art. 19 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji rządowej (Dz.U. z 2005 roku, Nr 175, póź. 1462), która to zmiana obowiązywała od stycznia 2008 roku i według tej nowelizacji obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art.51 ust. 1 pkt 1 cytowanej ustawy, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały. Zmieniono jedynie organ uprawniony do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, w miejsce wojewody - sejmik województwa oraz wskazano, że następuje to w formie uchwały nie jak dotychczas w formie rozporządzenia.

Należy podzielić pogląd Sądu Apelacyjnego, iż zgodnie z treścią § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów dnia 20 czerwca 2002 roku w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 908), jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego. Zgodnie zaś z treścią § 32 ust. 3 powyższego rozporządzenia, jeżeli zmiana treści przepisu upoważniającego polega na tym, że zmienia się organ upoważniony do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą, w takim przypadku organem upoważnionym do zmiany lub uchylecia aktu wykonawczego wydanego na podstawie zmienionego przepisu upoważniającego jest organ wskazany w

zmienionym upoważnieniu. Przepis ten stosuje się przy tym odpowiednio, na podstawie paragrafu 143 wspomnianego rozporządzenia, do aktów prawa miejscowego.

Z powyższego wynika, że zmiana z dniem 01 stycznia 2008 roku organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego z wojewody na sejmik województwa w myśl § 32 ust. 3 w/w rozporządzenia, nie wpłynęła na moc obowiązującą rozporządzenia Wojewody (...) 07 sierpnia 2007 roku, albowiem w przypadku zmiany treści przepisu upoważniającego polegającego na zmianie organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą.

Natomiast w zakresie uregulowanym w § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 roku dotyczącym zmiany formy aktu (uchwała w miejsce rozporządzenia), należy przyjąć, że rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku nie utraciło mocy obowiązującej na podstawie tej reguły walidacyjnej, albowiem ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. z 2005 roku, Nr 175, póź, 1462), która z dniem 01 stycznia 2008 roku zmieniała organ tworzący obszar ograniczonego użytkowania i formę aktu, równocześnie w art. 47 ust. 2 wskazała, że akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych tą ustawą zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje.

Odnosnie zaś określenia przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, lub dla zakładów lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie w dacie wydania rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku według art. 135 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska było to przedsięwzięcie określone w art. 51 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy i zakres ten nie został zmieniony ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej, którą dokonano zmiany organu upoważnionego do określenia obszaru ograniczonego użytkowania i formy aktu ustanawiającego ten obszar.

Zgodnie z treścią art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy prawo ochrony środowiska obowiązującego od dnia 15 listopada 2008 roku sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagały między innymi planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Jak stanowił 51 ust. 8 ustawy prawo ochrony środowiska również do dnia 15 listopada 2008 roku Rada Ministrów, uwzględniając możliwe oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy prawo ochrony środowiska w drodze rozporządzenia miała obowiązek określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, a także szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu.

Aktem wykonawczym wydanym na podstawie art. 51 ust. 8 ustawy prawo ochrony było z kolei rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2004 roku w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, póź. 2573 ze zm.). Zgodnie z § 1 rozporządzenia określało ono: 1) rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko; 2) rodzaje przedsięwzięć, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być wymagany; 3) przypadki, w jakich zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane, jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko; 4) szczegółowe uwarunkowania związane z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Zgodnie zaś z § 2 ust. 1 pkt 28 sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagały lotniska o podstawowej długości pasa startowego nie mniejszej niż 2.000 rn. Według zaś § 3 ust. 1 pkt 55 sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko mogły wymagać lotniska, niewymienione w paragrafie 2 pkt 28, lub lądowiska helikopterów.

Ustawa z dnia 03 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w art. 144 ust. 9 uchyliła w tytule

I ustawy prawo ochrony środowiska cały dział V i VI, a więc też art. 51, ale równocześnie w art. 173 ust. 1 wskazała, że dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane między innymi na podstawie art. 51 ust. 8 ustawy prawo ochrony środowiska, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na art. 60 ustawy z 03 października 2008 roku, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy, to jest do dnia 15 listopada 2010 roku.

Zgodnie zaś z treścią art. 173 ust. 2 ustawy z dnia 03 października 2008 roku do czasu przepisów, o których mowa w art. 60 tej ustawy: 1) za przedsięwzięcia mogące zawsze oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko; 2) za przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 pkt 2 mniejszej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być stwierdzony.

Powyższe oznaczało, że uchylając art. 51 ust. 1 pkt 1 i art. 51 ust. 8 ustawy prawo ochrony środowiska uznano, że przepisy wykonawcze wydane na podstawie tej ustawy (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2004 roku w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko) zachowują moc przez 24 miesiące, to jest do dnia 15 listopada 2010 roku, a w ust. 2 art. 173 doprecyzowano, że do czasu wydania przepisów wykonawczych określonych w art. 60 ustawy z dnia 03 października 2008 roku za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2004 roku) przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Konkludując oznacza to zatem, iż zmiana ustawy z dnia 03 października 2008 roku w powyższym zakresie miała jedynie charakter redakcyjny i określała, kiedy przepisy wykonawcze mówiące o tym, jakie przedsięwzięcia mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, tracą moc.

Co więcej przepisem wykonawczym, wydanym na podstawie art. 60 ustawy z dnia 03 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, było nowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, póź. 1397), które weszło w życie z dniem 15 listopada 2010 roku.

Rozporządzenie to określa: 1) rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; 2) rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko; 3) przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane jako przedsięwzięcia, o których mowa w pkt 1 i 2.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 30 tego rozporządzenia do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska o podstawowej długości drogi mniejszej niż 2.100 m, a zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 59 do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska inne niż wymienione w § 30 lub lądowiska, z wyłączeniem lądowisk centrów urazowych, o których mowa w ustawie z dnia 08 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym przeznaczonych wyłącznie dla śmigłowców ratunkowych.

Podsumowując zmiany art. 135 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska w zakresie organu, rodzaju aktu prawnego oraz określenia rodzaju przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w żaden sposób nie wpłynęły na skuteczność obowiązywania rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku, albowiem zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego nie wpłynęła na moc jego obowiązywania, kwestia formy aktu została rozstrzygnięta w przepisach przejściowych, tj. art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku, a zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym przedmiotowo pozostał ten sam, albowiem nie

zmieniła go jego nowelizacja dokonana ustawą z dnia 03 października 2008 roku, ani też nowe rozporządzenie z dnia 09 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Powyższe stanowisko odnośnie skutków wprowadzenia zmiany treści art. 135 ust. 1 i 2 ustawy prawo ochrony środowiska obowiązującej od dnia 15 listopada 2008 roku znajduje także potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (uzasadnienie wyroku z dnia 06 maja 2011 r. II CSK 421/10, LEX nr 863961, z dnia 25 maja 2013 roku, I CSK 509/11, tak też Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. w uzasadnieniu wyroku z dnia 31 sierpnia 2009 r. w sprawie WSA/Wa 2569/07, LEX nr 518044).

Argumentację potwierdzającą słuszność powyższego wyводу odnaleźć można także w uzasadnieniu uchwały Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W., z którego wynika wprost, iż dotychczasowy akt ustanawiający obszar ograniczonego użytkowania - rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku - został utrzymany w mocy na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej. Zgodnie z art. 47 ust. 2 tej ustawy, akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych niniejszą ustawą z zakresu zadań i kompetencji podlegających przekazaniu, zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje (...).

W konsekwencji należy uznać, iż rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku obowiązywało do czasu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W., która nie wprowadziła w stosunku do nieruchomości powodów żadnych nowych ograniczeń, w związku z czym powództwo musiało ulec oddaleniu z uwagi na upływ terminu ustawowego, w którym powodowie mogli wystąpić z roszczeniami o zapłatę odszkodowania za zmniejszenie wartości należącej do niej nieruchomości na skutek utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W. zgodnie z treścią art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska.

W stosunku do powodów upłynął bowiem określony w art. 129 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 prawo ochrony środowiska dwuletni termin zawity od dnia wejścia w życie regulacji powodującej ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, w czasie którego powodowie mogli występować z roszczeniami przedstawionymi w pozwie. Wskazać przy tym należy, iż przepis art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska jest przepisem szczególnym, podlegającym ścisłej wykładni. Konstytuuje on uprawnienie limitowane w czasie, tj. ograniczone terminem prekluzyjnym prawa materialnego, po upływie którego uprawnienie wygasa. Wystąpienie z roszczeniem w przewidzianym ustawą terminie jest podstawową odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego. Skoro zatem powodowie z takim nie wystąpili do pozwanego w ustawowym terminie, powództwo podlegało oddaleniu.

Wskazać jednocześnie należy, iż ocena charakteru terminu, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska była przedmiotem wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2008 roku (II CSK 216/08), w którym Sąd ten wyjaśnił i szeroko umotywowił stanowisko, akceptowane także przez Sąd orzekający w mniejszej sprawie, iż: „termin do zgłoszenia roszczeń, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy z 2001 roku prawo ochrony środowiska jest terminem zawitym, a nie terminem przedawnienia”. Podobnie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 roku (II CSK. 578/12) wskazano, że termin z art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska stanowi termin zawity, w którym żądania z art. 129 ust. 1 ustawy prawo ochrony środowiska muszą zostać zgłoszone obowiązanemu do ich realizacji w celu zachowania prawa dochodzenia tych roszczeń przed sądem.

Nawet jednak gdyby uznać, że termin określony w art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska stanowi termin przedawnienia (jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 4 lipca 2013 roku (CSK 645/12) nie motywując jednak swego stanowisko w tym zakresie i błędnie odwołując się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2008 roku (II CSK 216/08) ze wskazaniem, że termin z art. 129 ust. 4 jest terminem przedawnienia, w sytuacji gdy w powyższym wyroku z dnia 10 października 2010 roku, Sąd Najwyższy zaprezentował stanowisko, że termin ten jest terminem zawitym, to podniesienie przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia

skutkuje niemożnością jego skutecznego dochodzenia i uwzględnienia powództwa w niniejszej sprawie. Zasadniczym rezultatem upływu terminu przedawnienia jest bowiem to, że roszczenie traci cechę zaskarżalności, a ten przeciwko komu ono przysługuje może się uchylić od zaspokojenia roszczenia. Skorzystanie przez dłużnika z takiego uprawnienia uniemożliwia zatem zasądzenie świadczenia i jego przymusową egzekucję.

Jednocześnie brak jest podstaw do uznania podniesienia powyższego zarzutu za nadużycie prawa podmiotowego. Zgodnie z treścią art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który był sprzeczny ze społeczno - gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Podkreśla się, że przedawnienie jest instytucją stabilizującą stosunki prawne i przy ocenie przedawnienia wskazany jest rygoryzm. Istotą przedawnienia jest, aby dłużnik nie pozostawał w niepewności, co do swojej sytuacji prawnej. Dłużnik bowiem nie powinien bezterminowo pozostawać w stanie pozwalającym na przypisanie mu ewentualnej odpowiedzialności za zdarzenia, jakie wystąpiły w przeszłości. W orzecznictwie jednolicie przyjmuje się dopuszczalność stosowania art. 5 k.c. jako obrony przeciwko zarzutowi przedawnienia, jednocześnie podkreślając, że takie działanie jest z zasady wyjątkowe i pozostaje uzależnione od wykazania okoliczności mających taki charakter. Konstrukcja ta ma z założenia charakter nadzwyczajny i może być stosowana jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach, w których skutki zarzutu przedawnienia mogłyby zostać uznane za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego lub społeczno — gospodarczym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02 kwietnia 2003 roku, I CKN 204/01).

Z kolei w wyroku z dnia 24 maja 2013 roku (I ACa 157/13, LEX 1327520) Sąd Apelacyjny w Warszawie wskazał, że zarzut przedawnienia stanowi prawo podmiotowe dłużnika, dlatego jedynie w wyjątkowych sytuacjach może nie zostać uwzględniony przez sąd i potraktowany jako nadużycie prawa na podstawie art. 5 k.c. Do nadużycia prawa podmiotowego dochodzi, gdy w konkretnych okolicznościach podniesienie przez pozwanego zarzutu pozostaje w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego i jednocześnie ocena tych okoliczności wskazuje, że opóźnienie w dochodzeniu przedawnionego roszczenia jest spowodowane szczególnymi przesłankami uzasadniającymi to opóźnienie i nie jest ono nadmierne (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2011 roku, I CSK 238/11, LEX nr 1129070). W niniejszej sprawie brak jest podstaw do uznania, że wystąpiły jakiegokolwiek szczególne przesłanki uzasadniające opóźnienie w dochodzeniu roszczeń przez powódkę.

Nieruchomość powodów została objęta ograniczeniami wynikającymi z rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W.. Ograniczenia stanowiące podstawę roszczeń powódki w związku ze spadkiem wartości stanowiącej przedmiot sprawy nieruchomości, jeśli zatem już powstały, to miało to miejsce w chwili wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50, tj. w dniu 24 sierpnia 2007 r., nie zaś z chwilą wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku.

W związku zatem z faktem, że nieruchomość powodów była w całości położona w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonym rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku, termin do zgłaszania ewentualnych roszczeń, o których mowa w art. 129 ust 1 — 3 ustawy prawo ochrony środowiska upłynął dla powodów w dniu 25 sierpnia 2009 r., tj. z upływem 2 lat od daty wejścia w życie powyższego rozporządzenia.

Skoro powodowie, co jest bezsporne, nie zgłosili swoich roszczeń odszkodowawczych w terminie określonym w art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska biegnącym od dnia wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania nie może budzić wątpliwości, że roszczenie o wyrównanie utraty wartości ich nieruchomości powiązanej przyczynowo z wprowadzeniem wokół lotniska obszaru ograniczonego użytkowania nie może być przez nich skutecznie dochodzone.

Jak wprost wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 kwietnia 2013 roku (IV CSK 608/12, LEX nr 1347892), który tutejszy Sąd w całości podziela, w związku z tym, że art. 129 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska przyznaje odszkodowanie za szkodę spowodowaną wejściem w życie aktu prawnego wprowadzającego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości w dotychczasowy sposób lub w sposób zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem,

szkoda podlegająca naprawieniu na podstawie tego przepisu nie powstaje, gdy kolejny akt prawa miejscowego utrzymuje dotychczasowe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, jak miało to miejsce w przedmiotowej sprawie (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 21 listopada 2013 roku, VI ACa 682/13).

Na mocy § 4 powyższego rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z 2007 roku w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadzone zostały ograniczenia dotyczące szpitali, domów opieki oraz zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M dodatkowo zabudowy mieszkaniowej. Ograniczenia te polegały na zakazie przeznaczania nowych terenów pod powyższe rodzaje działalności, zmiany sposobu użytkowania budynków na powyższą działalność oraz budowy nowych budynków na cele powyższej działalności. Ponadto na mocy § 5 wymienionego wyżej rozporządzenia wprowadzone zostały w obszarze ograniczonego użytkowania wymagania techniczne dotyczące nowoprojektowanych oraz istniejących budynków dotyczące zapewnienia właściwego klimatu akustycznego zgodnie z polskimi normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach.

Analizując i oceniając całokształt okoliczności niniejszej sprawy wskazać należy, że porównanie ograniczeń w stosunku do nieruchomości powodów obowiązujących w strefie M obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego na podstawie rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku oraz w strefie Z 2 obszaru ograniczonego użytkowania na podstawie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku wskazuje, że wejście w życie powyższej uchwały nie spowodowało żadnych nowych ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości powodów, mogących skutkować zasadnością roszczeń odszkodowawczych po ich stronie.

Wskazać jednocześnie należy, że jak wynika z analizy ograniczeń obowiązujących w strefie M obszaru ograniczonego użytkowania z 2007 roku i w strefie Z 2 obszaru ograniczonego użytkowania z 2011 roku, pewne ograniczenia które istniały w strefie M obszaru ograniczonego użytkowania z 2007 roku, takie jak zakaz przeznaczenia nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową (§ 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia nr 50) zostały obecnie w uchwale z 20 czerwca 2011 roku zniesione w całym obszarze ograniczonego użytkowania, z wyjątkiem strefy Z 1. W związku z powyższym w strefie Z 2, w której leży obecnie nieruchomość powodów ograniczenia te już nie obowiązują, a te które nadal obowiązują obowiązywały już od czasu wprowadzenia rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku. Natomiast ograniczenia dotyczące konieczności dostosowania istniejących budynków znajdujących się w obszarze ograniczonego użytkowania są takie same w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonym uchwałą z 2011 roku, jak te, które istniały w obszarze ograniczonego użytkowania z 2007 roku. Zgodnie bowiem z § 6 uchwały z dnia 20 czerwca 2011 roku w obszarze ograniczonego użytkowania w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające klimat akustyczny w pomieszczeniach zgodnie z ustawą z dnia 07 lipca 1994 roku prawo budowlane i przepisami wykonawczymi do tej ustawy. Takie same ograniczenia istniały w obszarze ograniczonego użytkowania z 2007 roku (§ 5 rozporządzenia nr 50). W tym stanie rzeczy w świetle całokształtu okoliczności niniejszej sprawy, niewątpliwie zmiana aktu prawnego w przedmiocie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W. nie wpłynęła w żadnej mierze na sytuację nieruchomości powodów i nie ma podstaw do uznania, iż spowodowała dalsze obniżenie wartości nieruchomości powodów z uwagi na zwiększenie ograniczeń.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 01 grudnia 2010 roku (I CSK 86/10 LEX nr 8185541) nie każda zmiana ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska rozpoczyna bieg nowego terminu do wystąpienia z roszczeniami uregulowanymi w art. 129 ust. 1 - 3 ustawy prawo ochrony środowiska, lecz jedynie taka nowelizacja lub zmiana, która dotyczy danej nieruchomości. Powyższa zasada dotyczy w tym samym stopniu zmiany polegającej na nowelizacji danego aktu prawnego wprowadzającego obszar ograniczonego użytkowania, jak i wejścia w życie nowego aktu prawnego zastępującego jeden obszar ograniczonego użytkowania innym. Przyjęcie, iż każda zmiana obszaru ograniczonego użytkowania, czy to materialna, czy też formalna (np. zmiana organu, zmiana formy aktu prawnego) rozpoczyna bieg od nowa, niweczyłoby niewątpliwie cel ustawodawcy przyświecający mu przy wprowadzeniu art. 129 ust 4 ustawy prawo ochrony środowiska. Powyższy przepis z jednej strony stanowi bowiem ułatwienie dla osób występujących z roszczeniami związanymi z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a z drugiej strony określenie 2-letniego terminu zawitego na ich dochodzenie pozwala na stosunkowo szybkie wywiązanie się z zobowiązań związanych z ograniczeniami oraz zagwarantowanie, iż roszczenia nie będą pojawiać się w przyszłości, co umożliwi prowadzenie przewidywalnej polityki finansowej. Należy zatem przyjąć, iż bieg terminu do występowania z

roszczeniami na podstawie art. 129 cytowanej ustawy rozpoczyna się od nowa wyłącznie dla osób, dla których zmiana obszaru powoduje skutki negatywne i tylko w zakresie tych skutków.

Stanowisko takie w analogicznej sprawie zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 sierpnia 2013 roku (II CSK 578/12) podnosząc w uzasadnieniu, że bezsporne jest, że strona powodowa nie zgłosiła pozwanemu swoich roszczeń odszkodowawczych w terminie zawitym z art. 129 ust 4 ustawy prawo ochrony środowiska biegnącym od dnia wejścia w życie rozporządzenia o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania z 2003 roku, w związku z czym nie może budzić wątpliwości, że roszczenie o wyrównanie utraty wartości nieruchomości powiązanej przyczynowo z wprowadzeniem wokół lotniska obszaru w ówczesnie oznaczonym kształcie i z wówczas określonymi ograniczeniami wygasło.

Powyższy pogląd znajduje uzasadnienie także w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 2012 roku (IV CSK 28/12, LEX nr 1228596), zgodnie z którym odpowiedzialność odszkodowawczą, o której mowa w art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska, przewidziano nie za samo ograniczenie i nie za każde ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Odszkodowanie nie rekompensuje zmiany dotychczasowej sytuacji właściciela nieruchomości, a tym bardziej utrzymywania już istniejących ograniczeń w przypadku zmiany aktu prawnego. Odszkodowanie służy bowiem za konkretną szkodę, która powstała w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a nie za samo ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Konieczną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej jest więc szkoda, której źródłem jest rozporządzenie lub akt prawa miejscowego powodujący ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Szkoda ma być normalnym następstwem wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego wprowadzającego ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości. Szkoda taka może powstać, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe lub zwiększa dotychczasowe ograniczenia co do sposobu korzystania z nieruchomości lub też przedłuża na kolejny okres ograniczenia, które zostały wprowadzone na określony czas. Szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie (jak poprzednio obowiązujący).

Z powołanych orzeczeń jednoznacznie wynika, że szkoda może powstać wyłącznie wówczas, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe, zwiększa lub przedłuża dotychczasowe ograniczenia oraz, że szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie, tzn. na poziomie poprzednio obowiązującego aktu prawnego lub zmniejsza te ograniczenia, jak miało to miejsce w rozpoznawanej sprawie.

W związku z powyższym uznać należy, iż zgłoszone w złożonym w niniejszej sprawie pozwie roszczenia odszkodowawcze powodów są bezpodstawne i podlegają oddaleniu z uwagi na fakt, iż dla nieruchomości powodów wejście w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania nie skutkuje żadnymi nowymi ograniczeniami w stosunku do poprzednio obowiązującego obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego na podstawie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku, a od wejścia w życie tego rozporządzenia upłynął 2-letni termin na dochodzenie roszczeń. Brak nowych ograniczeń w stosunku do nieruchomości powodów w powołanej uchwale oznacza brak przesłanki dochodzenia roszczeń (por. art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska) i ich bezpodstawność. Zgodnie bowiem z treścią art. 129 ust. 2 w związku z art. 135 ustawy prawo ochrony środowiska podstawą roszczeń odszkodowawczych z tytułu utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania mogą być wyłącznie szkody pozostające w związku z wprowadzonymi ograniczeniami sposobu korzystania z nieruchomości.

Ze względu na fakt, iż przed wejściem w życie uchwały w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania z 2011 roku nieruchomość powodów była już objęta obszarem ograniczonego użytkowania z 2007 roku wprowadzonym rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50, nie ma żadnych przesłanek dla uznania, że wyżej wymieniona uchwała wiąże się z jakąkolwiek szkodą poniesioną przez powodów, uchwała to nie wprowadziła bowiem żadnych nowych ograniczeń, które uzasadniałyby roszczenia odszkodowawcze powodów w związku z dalszym zmniejszeniem wartości ich nieruchomości i okoliczność taka nie została przez powodów wykazana na zasadzie kontryktoryjności.

W wyroku z dnia 25 lutego 2009 roku (CSK 565/08) Sąd Najwyższy wskazał, że wykładnia art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska daje podstawę do przyjęcia, że znajdzie on zastosowanie do szkody obejmującej obniżenie wartości nieruchomości, jeśli dojdzie do ważnego i rzeczywistego uszczuplenia zakresu i sposobu dotychczasowego korzystania z nieruchomości lub zmuszenia właściciela do zmiany dotychczasowego jej przeznaczenia. Z przywołanego orzeczenia jednoznacznie zatem wynika, iż art. 129 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska może stanowić podstawę dla roszczeń odszkodowawczych w przypadku ograniczenia dotychczasowego zakresu i sposobu korzystania z nieruchomości. Mając na uwadze, iż w dniu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku na nieruchomości powódki obowiązywały już ograniczenia wynikające z rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku i to ograniczenia dalej idące niż obecnie, roszczenia odszkodowawcze z tego tytułu nie zasługują na uwzględnienie.

Konkludując i mając zarazem na uwadze poczynione powyżej w niniejszej sprawie ustalenia, w tym powodowie od 1999 r. są współwłaścicielami przedmiotowej nieruchomości gruntowej położonej przy ul. (...) w W. oraz że w 2005 r. wybudowali na tej nieruchomości budynek mieszkalny. należało uznać, iż roszczenie powodów oparte na podstawie art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska wygasło z uwagi na upływ dwuletniego terminu określonego w ust. 4 art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska. W dniu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku na nieruchomości gruntowej powodów obowiązywały już ograniczenia wynikające z rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku i to ograniczenia dalej idące niż obecnie. Zgodnie bowiem z treścią art. 129 ust. 2 w związku z art. 135 ustawy prawo ochrony środowiska podstawą roszczeń odszkodowawczych z tytułu utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania mogą być wyłącznie szkody pozostające w związku z wprowadzonymi ograniczeniami sposobu korzystania z nieruchomości. Użyte przez ustawodawcę w art. 129 ust. 1 ustawy prawo ochrony środowiska określenia „dotychczasowy sposób” i „dotychczasowe przeznaczenie” prowadzą do wniosku, iż dla ustalenia istnienia potencjalnej szkody istotny jest stan rzeczy istniejący w dacie wejścia w życie aktu prawa miejscowego wprowadzającego ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości. A zatem przy ocenie czy doszło do spadku wartości nieruchomości bierze się pod uwagę stan nieruchomości z dnia wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania. Odszkodowanie służy bowiem za konkretną szkodę, która powstała w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a nie za samo ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Konieczną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej jest więc szkoda, której źródłem jest rozporządzenie lub akt prawa miejscowego powodujący ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Szkoda ma być normalnym następstwem wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego wprowadzającego ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości. Co więcej zmiana stref w obszarze ograniczonego użytkowania była korzystna dla powodów, albowiem z analizy ograniczeń obowiązujących w strefie M obszaru ograniczonego użytkowania z 2007 roku i w strefie Z 2 obszaru ograniczonego użytkowania z 2011 roku wynika, że pewne ograniczenia które istniały w strefie M obszaru ograniczonego użytkowania z 2007 roku, takie jak zakaz przeznaczenia nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową (§ 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia nr 50) zostały obecnie w uchwale z 20 czerwca 2011 roku zniesione w całym obszarze ograniczonego użytkowania, z wyjątkiem strefy Z 1.

Powyzsza ocena prawna przedstawiona przez Sąd dotyczy z tych samych względów także roszczenia o zapłatę odszkodowania celem pokrycia kosztów związanych z zapewnieniem prawidłowego klimatu akustycznego.

W ocenie Sądu przedstawiona powyżej argumentacja jest wystraszająca do rozstrzygnięcia sporu. Należy bowiem podnieść, iż powodowie reprezentowani w sprawie przez zawodowego pełnomocnika procesowego oparli swoje żądanie wyłącznie na podstawie przepisów ustawy prawo ochrony środowiska.

Mając na uwadze powyższe Sąd jedynie dla wyczerpania toku rozważań dokonał oceny roszczenia powodów także na podstawie art. 435 kc.

W ocenie Sądu nawet gdyby roszczenie powodów oparte zostało także na podstawie art. 435 kc to również nie zasługiwałoby na uwzględnienie.

Dokonując oceny w tym zakresie w pierwszym rzędzie należy zgodzić się z poglądem, iż lotniczy port cywilny stanowi przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 435 kc (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 25.05.2012 r., I CSK 509/11, Lex nr 1271642). Z tego też względu nie można wykluczyć co do zasady na tej podstawie prawnej odpowiedzialności odszkodowawczej deliktowej podmiotu tej kategorii co strona pozwana.

Zdaniem Sądu przeprowadzone postępowanie nie wykazało, iż funkcjonowanie przedsiębiorstwa pozwanego spowodowało jakiegokolwiek inne ujemne zjawiska niż te które pozostawały w związku z treścią ograniczeń wprowadzonych aktem prawa miejscowego w postaci rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z 2007 r. i uchwały Sejmiku Województwa (...) z 2011 roku. Powodom mogłoby potencjalnie przysługiwać odszkodowanie na podstawie art. 435 kc, ale tylko wówczas gdyby powodowie udowodnili, iż prowadzenie przedsiębiorstwa strony pozwanej negatywnie oddziałuje na środowisko i miejsce położenia danej nieruchomości i zarazem, że jest to negatywne oddziaływanie ponad ograniczenia w możliwości korzystania z nieruchomości wprowadzone w/w aktami prawa miejscowego, czyli bez związku z treścią tych ograniczeń (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6.05.2010 r., II CSK 602/09, Lex nr 585768 oraz w wyroku z dnia 25.02.2009 r., II CSK 565/08, Lex nr 528219, w postanowieniu z dnia 09.04.2010 r., III CZP 17/10, Lex nr 584036). Przyczyną ograniczeń w możliwości korzystania z nieruchomości wprowadzonych przedmiotowymi aktami prawa miejscowego (utworzenie strefy ograniczonego użytkowania) był ruch statków powietrznych i związany z tym hałas przekraczający dopuszczalne w środowisku normy. Na te same okoliczności powołuje się w sprawie strona powodowa występując z roszczeniami opartymi na podstawie ustawy prawo ochrony środowiska. Jednocześnie z opinii biegłego sądowego A. R. wynika, iż ustalony przez nią spadek wartości nieruchomości powodów w następstwie sąsiedztwa portu lotniczego jest spowodowany właśnie emisją hałasu na skutek startów i lądowań samolotów (k. 777 – wyjaśnienia). Tym samym brak jest podstaw do uznania, iż prowadzenie przedsiębiorstwa strony pozwanej negatywnie oddziałuje na środowisko i miejsce położenia nieruchomości powodów ponad ograniczenia w możliwości korzystania z nieruchomości wprowadzone w/w aktami prawa miejscowego. Stwierdzenie to dotyczy zarówno roszczenia z tytułu spadku wartości nieruchomości, jak i też roszczenia z tytułu kosztów zapewnienia właściwego klimatu akustycznego. Powyższe prowadzi do wniosku, iż roszczenie powodów nawet gdyby zostało oparte także na podstawie art. 435 kc to i tak nie mogłoby zostać uznane za uzasadnione, a jak zostało to już uprzednio podniesione roszczenie oparte na podstawie przepisów ustawy prawo ochrony środowiska jest żądaniem spóźnionym. W tym stanie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy jest ustalenie biegłego sądowego w zakresie tego, iż zmniejszenie wartości nieruchomości powódki spowodowane sąsiedztwem Portu Lotniczego (...) w W. wynosi kwotę 249.000 złotych.

Podobnie należy potraktować okoliczność, iż koszty konieczne do poniesienia celem zapewnienia przedmiotowej nieruchomości klimatu akustycznego zgodnie z wymaganiami określonymi w uchwale nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego (...) w W. wynoszą kwotę 38.409,50 złotych.

Mając powyższe na uwadze, uznając powództwo za pozbawione uzasadnionych podstaw, Sąd orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. oraz § 6 punkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. 2013.490), obciążając kosztami zastępstwa prawnego poniesionymi przez pozwanego w wysokości 7.200 zł, stanowiącej stawkę minimalną przy wartości przedmiotu sporu w niniejszej sprawie oraz kwotą 17 zł uiszczoną przez pozwanego z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego udzielonego w niniejszej sprawie, przegrywającego sprawę powoda, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, stosownie do której strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędnej do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania przepisu art. 102 kpc tj. do nieobciążania powodów kosztami procesu. W ocenie Sądu w sprawie nie zachodzą żadne szczególnie uzasadnione wypadki, które pozwalałyby na odstępnie od podstawowej zasady odpowiedzialności za wynik postępowania.

Mając na uwadze całokształt poczynionych powyżej rozważań Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.